

Materiál na Zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Ratke dňa 13.12.2024

Predkladateľ: Ing. Eva Balážová, PhD., hlavná kontrolórka obce

Návrh na uznesenie:

Obecné zastupiteľstvo v Ratke berie na vedomie:

Stanovisko hlavnej kontrolórky obce Ratka k návrhu rozpočtu na roky 2025-2027

Stanovisko k návrhu rozpočtu obce Ratka na roky 2025-2027

V súlade s §18 f, ods.1, písm. c) zákona č. 369/1990 Zb., o obecnom zriadení v platnom znení, predkladám stanovisko hlavnej kontrolórky k návrhu rozpočtu obce Ratka na roky 2025, 2026 a 2027.

Návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2025, 2026 a 2027 vychádza zo zákonov, ktoré platia pre rozpočtové hospodárenie obcí, a ktoré sa dotýkajú viacerých oblastí tohto hospodárenia. Tento návrh rozpočtu sa predkladá na schválenie Obecnému zastupiteľstvu v čase, keď ešte nie je Národnou radou SR schválený rozpočet verejnej správy a tým nie sú úplne jasné rozpočtové rámce pre miestne samosprávy. Platná legislatíva však nekladie zábrany pri schvaľovaní rozpočtu obcí pre samosprávy z dôvodu neschváleného rozpočtu štátu. Rozpočtové hospodárenie je upravené najmä v nasledovných zákonoch:

- Zákon NR SR č. 523/2004 Z.z., o rozpočtových pravidlách verejnej správy, v znení neskorších zmien a doplnkov;
- Zákon NR SR č. 564/2004 Z.z., o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v platnom znení;
- Zákon NR SR č. 582/2004 Z.z., o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady v platnom znení;
- Zákon NR SR č. 583/2004 Z.z., o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v znení neskorších zmien a doplnkov;
- Ústavný zákon NR SR. č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti z.n.p.

V nadväznosti na uvedené právne normy, na základe posúdenia, je možné konštatovať, že predkladaný návrh viacročného rozpočtu obce Ratka na roky 2025-2027 je spracovaný v zmysle platných predpisov a zohľadňuje ukazovatele obsiahnuté v návrhu štátneho rozpočtu a prognózy MF SR zo septembra 2024 a z prognózy z októbra 2024 z Rady pre rozpočtovú zodpovednosť. Zdôrazňuje vzťah medzi očakávanými rozpočtovými príjmami a výdavkami a zároveň očakávanými výstupmi a výsledkami obce za uvedené rozpočtové obdobie.

Návrh viacročného rozpočtu, členeného osobitne na roky 2025, 2026 a 2027 je rozdelený na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie. Pre väčšiu prehľadnosť a požiadavku poslancov je návrh rozpočtu predkladaný na rokovanie obecného zastupiteľstva vo forme položkového rozpočtu zostaveného v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, podľa ekonomického triedenia príjmov a výdavkov. Nemá programové zostavenie, ale je uplatnená výnimka zo zákona, ktorá platí pre obce do 2 000 obyvateľov.

Predkladaný návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 uverejnenom vo Finančnom spravodajcovi č. 14/2004 a Opatrením MF SR z 2. decembra 2020 č. MF SR/017854/2020-421, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy a Vyhláškou Štatistického úradu č. 257/2014, ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy.

Celkový návrh rozpočtu obce na rok 2025 je postavený ako vyrovnaný, s celkovými príjmami a celkovými výdavkami vo výške 336 952 €. Bežný rozpočet na rok 2025 je navrhovaný ako prebytkový, v príjmoch vo výške 142 552 € a príjmové finančné operácie sú rozpočtované vo výške 224 400 €. V kapitálových príjmoch rozpočtu je 0 €. Kapitálové výdavku návrhu rozpočtu sú vo výške 200 136 €. Suma výdavkových finančných operácií je vo výške 47 830 €. Navrhovaný objem rozpočtu bežných príjmov a výdavkov umožňuje v úspornom režime zabezpečiť základné služby poskytované obyvateľom obce tak v originálnej ako aj prenesenej pôsobnosti, i keď pri predpokladanej vyššej cenovej úrovni bežných výdavkov, hlavne z dôvodu vyššieho DPH, najmä ceny energií, tovarov a služieb ale aj inflácii sa rozpočtované príjmy a výdavky javia ako neisté. Zdroje z bankových úverov aktivované prostredníctvom finančných operácií rozpočtu vo výške 47 839 € a kapitálové príjmy na financovanie investičných akcií vytvárajú obci predpoklady a zdroje na investičný rozvoj, najmä formou realizácie a spolufinancovania úspešných projektov budovania a obnovy obecnej infraštruktúry - vybudovanie chodníka a Domu smútku. Situácia sa však aj pri samotnej realizácii investícií komplikuje najmä pre nárasty cien materiálov a práce.

Kritickým bodom rozpočtu v príjmovej časti sú kľúčové zdroje príjmov a to podielové dane z príjmov fyzických osôb, ktorých reálna výška bude závisieť jednak od vývoja situácie v hospodárstve SR, ale negatívne vplyvujúcich zmien na rozpočtové hospodárenie obcí /napr. rodičovský bonus a pod. Preto bude potrebné dôsledne mesačne sledovať vývoj v príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu a v prípade nepriaznivého vývoja okamžite prijímať potrebné rozpočtové opatrenia, tak, aby bola zabezpečená udržateľnosť rozpočtového hospodárenia a dostatočné cash flow.

Plánované výdavky na dlhovú službu obce za rok 2025 predstavuje čiastku 2 500 €. Obec spĺňa obidve zákonom o rozpočtových pravidlách dané podmienky na dodržanie výšky dlhu obce. Obec je schopná svoj dlh plynule splácať.

Rozpočty na roky 2026 a 2027 sú zostavené ako vyrovnané. Tento návrh rozpočtu je vypracovaný v intenciách prognózovania vývoja hospodárstva SR. Vlastné príjmy na tieto roky sú odhadnuté orientačne, na základe predchádzajúcich období. Z formálneho hľadiska je rozpočet spracovaný dostatočne, bolo by však vhodné zlepšiť jeho. Štruktúra predkladaného návrhu rozpočtu zohľadňuje funkčnú a ekonomickú klasifikáciu a v súlade s uznesením OZ, nie je zostavený v programovej štruktúre.

Podľa paragrafu 9 ods. 3 zákona o obecnom zriadení bola splnená povinnosť na zverejnenie návrhu rozpočtu obce Ratka na úradnej tabuli a webovom sídle obce 15 dní pred jeho rokovaním na zasadnutí obecného zastupiteľstva, spolu so stanoviskom hlavnej kontrolórky.

Záver

Predkladané stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu na rok 2025 a viacročného rozpočtu na 2026-2027 je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách, zásadami na zostavenie rozpočtu, na identifikáciu prípadných rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a rozpočtovaných výdavkov s

dôrazom na hospodárnosť a efektívnosť rozpočtovaných finančných prostriedkov. Po posúdení návrhu rozpočtu na roky 2025 až 2027 konštatujem, že je spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie. Súčasne konštatujem, že návrh rozpočtu obce Ratka na roky 2025 - 2027 **je zostavený v súlade** s § 9 a 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení. Návrh rozpočtu na rok 2025 v úspornom režime zabezpečuje financovanie základných funkcií samosprávy a čiastočne aj rozvojové projekty obce, za predpokladu dôsledného rešpektovania právnych predpisov a dodržiavania maximálnej hospodárnosti pri vynakladaní rozpočtovaných prostriedkov. Predkladaný návrh rozpočtu považujem za udržateľný .

Na základe hore uvedených skutočností

odporúčam

Obecnému zastupiteľstvu v Ratke návrh rozpočtu obce Ratka na rok 2025 ako záväzný a rozpočty na roky 2026 a 2027 ako nezáväzný

Schváliť.

V Ratke 28.11. 2024

Ing. Eva Balážová, PhD.
hlavná kontrolórka obce